Práce s bezpečnostním listem z pohledu bezpečnosti práce

Ing. Hana Krejsová

Tel: 724278705

H. Krejsova@seznam.cz

Příloha II

BEZPEČNOSTNÍ LIST

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 830/2015

platná od 28.5.2015

Článek 1 (830/2015)

Příloha II nařízení (ES) č. 1907/2006 ve znění čl. 59 bodu 5 nařízení (ES) č. 1272/2008 a ve znění nařízení (EU) č. 453/2010 se nahrazuje zněním uvedeným v příloze tohoto nařízení.

Čl. 59 bod 5

Tento bod novelizuje přílohu č. II nařízení 1907/2006, tato novela ale jde proti nařízení 453/2010 (podrobnosti nejsou nutné)

Než novela podle tohoto článku vešla v platnost byla příloha č. II novelizována nařízením 453/2010.

Nové nařízení uvádí vše do souladu a zavádí novou od 1.6.2015 použitelnou přílohu II nařízení (ES) č. 1907/2006.

Pokyny pro sestavení bezpečnostních listů jsou dány v příloze II Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH). Tato příloha

byla kompletně novelizována **Nařízením komise (EU) č. 830/2015**.

Pokyny k sestavení BL jsou platné pro čisté látky i směsi.

V článku 2 (830/215) je pak dána výjimka pro poskytování bezpečnostních listů

(Podle původního nařízení 453/2010 neměly od 1.6.2015 všechny bezpečnostní listy pro látky a směsi uváděné na trh po tomto datu obsahovat starou klasifikaci)

Článek 2

Aniž je dotčen čl. 31 odst. 9 nařízení (ES) č. 1907/2006, bezpečnostní listy poskytnuté jakémukoli příjemci přede dnem 1. června 2015 se mohou i nadále používat a nemusí být v souladu s přílohou tohoto nařízení do dne 31. května 2017.

Látka

Označení	Bezpečnostní list
Značení v souladu s CLP (U látky již nemůže být žádné jiné)	V oddíle 2.1 stále ještě může obsahovat starou klasifikaci podle chemického zákona až do 1.6.2017, pokud jsou splněny podmínky výjimky podle článku 2 nařízení komise 830/2015. (Bezpečnostní list byl poskytnut příjemci před 1.6.2015)
Od 1.6. 2017 BL na látky bez staré klasifikace, bez výjimky	Listy, které nebudou obsahovat starou klasifikaci jsou možné, povinnost u nově uváděných látek na trh, kde není dodržena podmínka výjimky.

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace látky:	Látka je klasifikována jako nebezpečná	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Podezření na genetické poškození.	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Škodlivý pro vodní organismy s dlouhodobými účinky.	
	Fyzikálně chemické účinky	Organický peroxid, při zahřívání může způsobit požár	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle (ES) 1272/2008:	Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Kódy standardních vět o nebezpečnosti:
		Flam Liq. 2 Org. Perox. EF Muta 2 Aquatic Chronic. 3	H225 H242 H341 H412
2.2	**Prvky označení**		
	Identifikátor výrobku	**EFOX 20** (di-terc-butylperoxid)	
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	Nebezpečí	
	Standardní věty o nebezpečnosti	Vysoce hořlavá kapalina a páry Zahřívání může způsobit požár Podezření na genetické poškození. Škodlivý pro vodní organismy s dlouhodobými účinky	

	Pokyny pro bezpečné zacházení	Chraňte před teplem, horkými povrchy, jiskrami, otevřeným ohněm a jinými zdroji zapálení. Zákaz kouření. Uchovávejte odděleně od nečistot, rzi, chemikálií, zvláště koncentrovaných alkálií a koncentrovaných kyselin a urychlovačů (např. solí těžkých kovů a aminů) Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle. Chraňte před slunečním zářením. Skladujte při teplotě nepřesahující +40°C. Uchovávejte v chladu. Nesměšujte s peroxidovými urychlovači nebo redukčními činidly. Uchovávejte pouze v původním obalu Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny.
2.3	**Další nebezpečnost**	
	Látka není hodnocena jako PBT nebo vPvB.	
	Plné znění H-vět je uvedeno v kapitole 16.	

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.1	**Látky**				
	Identifikátor hlavní složky:	Název	**EFOX 20**		
			(di-terc.-butylperoxid)		
		Identifikační číslo	Indexové číslo	CAS číslo	ES číslo
			617-001-00-2	110-05-4	203-733-6
	Identifikace nečistot přispívajících ke klasifikaci	Název			
		Identifikační číslo	Indexové číslo	CAS číslo	ES číslo
			-	-	-
	Plné znění H-vět je uvedeno v kapitole 16.				

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace látky:	Látka je klasifikována jako nebezpečná	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Podezření na genetické poškození.	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Škodlivý pro vodní organismy s dlouhodobými účinky.	
	Fyzikálně chemické účinky	Organický peroxid, při zahřívání může způsobit požár	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle (ES) 1272/2008:	Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Kódy standardních vět o nebezpečnosti:
		Flam Liq. 2 Org. Perox. EF Muta 2 Aquatic Chronic. 3	H225 H242 H341 H412
	Klasifikace dle 350/2011 Sb.,	Klasifikace	R-věty
		O F Muta. Cat. 3	R7 R11 R68 R52/53
2.2	**Prvky označení**		
	Identifikátor výrobku	**EFOX 20** (di-terc-butylperoxid)	
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	Nebezpečí	

Směs

Označení

Značení v souladu s původními předpisy

(Je možné u směsí, které již byly uvedeny na trh před 1.6.2015)

Od 1.6. 2017 konec výjimky na původní BL.

Bezpečnostní list

Poskytuje se původní bezpečnostní list, který byl dodán před 1.6.2015.

Obsahovat bude:

1. Celkovou klasifikaci směsi podle zákona
2. Značení směsi podle zákona
3. V oddíle 3.2 bude klasifikace složek podle chemického zákona a současně podle nařízení CLP.

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace směsi:	Směs je klasifikována jako nebezpečná	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Způsobuje poleptání. Senzibilizující při styku s kůží. Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití.	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Škodlivý pro vodní prostředí s dlouhodobými účinky	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle 67/548/EHS	Klasifikace	R-věty
		Xn C	21/22 34 43 52/53

2.2	**Prvky označení**	
	Výstražný symbol nebezpečnosti	 žíravý
	R-věty	R21/22 Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití. R 34 Způsobuje poleptání. R43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží. R52/53 Škodlivý pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

		S1/2 Uchovávejte pod uzamčením a mimo dosah dětí. S26 Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc. S6/37/39 Používejte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít. S46 Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení.
2.3	**Další nebezpečnost**	
	Směs není hodnocena jako PBT nebo vPvB.	

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2	**Směsi:**			
	Směs alifatických a cykloalifatických aminů			
	Identifikátor složky:	Název	JEFAMINE D – 230 (polyoxypropylen diamin – mezinárodní kód 75851)	
		Identifikační číslo	Indexové číslo	CAS číslo	ES číslo
			-	9046-10-0	-
		Registrační číslo	-		
		Obsah % hm	80		
		Klasifikace dle (ES) 1272/2008:	Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Kódy standardních vět o nebezpečnosti:
			Skin Corr. 1B	H314
		Klasifikace dle 67/548/EHS	Klasifikace	R-věty
			C	34

Směs

Označení

Značení podle CLP již před 1.6.2015

(Pozor na změny CLP, které přinesly novely s platností k 1.6.2015)

Od 1.6. 2017 konec výjimky na dvojí značení v BL.

Bezpečnostní list

Může se poskytovat původní bezpečnostní list, který byl dodán před 1.6.2015. (Výjimka podle 830/2015)

Obsahovat bude:

1. Celkovou klasifikaci směsi podle zákona a podle CLP
2. Značení směsi podle CLP
3. V oddíle 3.2 bude klasifikace složek podle chemického zákona a současně podle nařízení CLP.

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace směsi:	Směs je klasifikována jako nebezpečná	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Dráždí oči a kůži. Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic.	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Výrobek není klasifikován jako nebezpečný pro životní prostředí.	
	Fyzikálně-chemické účinky	Hořlavá kapalina II. třídy nebezpečnosti.	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle 1272/2008	**Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti**	**Kódy standardních vět o nebezpečnosti:**
		Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Eye Irrit. 2 Skin. Irrit. 2	H226 H304 H319 H315
	Klasifikace dle 67/548	**Klasifikace**	**R-věty**
		Xn Xi	R10 R20/21-65 R36/38
2.2	**Prvky označení**		
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	**Nebezpečí**	
	H-věty	H226 Hořlavá kapalina a páry H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt H315 Dráždí kůži H319 Způsobuje vážné podráždění očí	

	P-věty	P102 Uchovávejte mimo dosah dětí. P262 Zabraňte styku s očima, kůží nebo oděvem. P301+P310 PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte lékaře P331 NEVYVOLÁVEJTE zvracení P308+P311 Při expozici nebo podezření na ni: Volejte lékaře.
2.3	**Další nebezpečnost**	
	Směs ani složky nejsou hodnoceny jako PBT nebo vPvB.	

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2 **Směsi**

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:

Identifikátor složky	Koncentrace / rozmezí koncentrace	Indexové číslo Číslo CAS Číslo ES	Klasifikace		
			Klasifikace 67/548/EHS	Klasifikace 1272/2008	
n-butylacetát	8-11 %	607-025-00-1 123-86-4 204-658-1	R10 R67 R66	Flam. Liq. 3 STOT SE 3	H226 H336 (EUH066)
2-methoxy-1-methylethyl-acetát	3-30 %	607-195-00-7 108-65-6 203-603-9	R10 Xi, R36	Flam. Liq. 3 Eye Irrit. 2	H226 H319
Směs arom. uhlov. C8-C10*	14-16 %	649-356-00-4 64742-95-6 265-199-0	Xn, R65 Xi, R38 R52/53	Asp. Tox. 1 Skin Irrit. 2 Aquatic Chronic. 3	H304 H315 H412
Xylen (směs isomerů)	7-30 %	601-022-00-9 1330-20-7 215-535-7	R10 Xn; R20/21 Xi; R38	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Skin Irrit. 2	H225 H332 H312 H315

*není klasifikován jako karcinogenní a mutagenní, obsahuje méně než 0,1 % benzenu

Plné znění R-vět, H-vět je uvedeno v kapitole 16.

Směs

Označení

Značení musí být podle CLP po 1.6.2015 (**směs je uváděna na trh**)

(Pozor na změny CLP, které přinesly novely s platností k 1.6.2015)

BL musí být v souladu se značením, proto nelze použít výjimku na BL.

Bezpečnostní list

Nemůže se poskytovat původní bezpečnostní list, který byl dodán před 1.6.2015. (BL musí být v souladu se značením)

Obsahovat bude:

1. Celkovou klasifikaci směsi podle podle CLP
2. Značení směsi podle CLP
3. V oddíle 3.2 bude klasifikace složek jen podle nařízení CLP.

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace směsi:	Směs **není** klasifikována jako nebezpečná	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Přímý styk s očima může způsobit podráždění. U zvlášť citlivých osob může přímý kontakt s přípravkem způsobit lehké podráždění kůže. Může dráždit dýchací orgány. Při skladování a aplikaci ve špatně větraných místnostech mohou výpary obsahující stopy komponent způsobit nevolnost	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Výrobek není klasifikován jako nebezpečný pro životní prostředí.	
	Fyzikálně-chemické účinky	Není klasifikováno žádné fyzikálně chemické nebezpečí.	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi** Plné znění klasifikací a H-vět je uvedeno v kapitole 16.		
	Klasifikace dle 1272/2008	**Třída a kategorie nebezpečnosti**	**Standardní věty o nebezpečnosti**
		Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2	H315 H319
2.2	**Prvky označení**		
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	Varování	
	Standardní věty o nebezpečnosti	H315 Dráždí kůži. H319 Způsobuje vážné podráždění očí.	
	Pokyny pro bezpečné zacházení	P102 Uchovávejte mimo dosah dětí. P264 Po manipulaci omyjte ruce a obličej. P302+P352 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody a mýdla. P337+P313 Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
	Doplňující značení	EUH 210 Na vyžádání je k dispozici bezpečnostní list.	

2.3	**Další nebezpečnost**
	Směs ani složky nejsou hodnoceny jako PBT nebo vPvB.

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2 **Směsi**

Vodná polyakrylátová-polyesterová-PUR emulze s přídavkem speciálních aditiv.

Identifikátor složky	Koncentrace / rozmezí koncentrace	Indexové číslo Číslo CAS Číslo ES	Klasifikace	
2-(2-butoxyethoxy)ethanol	4-5 % hm.	603-096-00-8 112-34-5 203-961-6	Eye Irrit. 2	H319
2-butoxyethan-1-ol	< 0,5 % hm.	603-014-00-0 111-76-2 203-905-0	Acute Tox. 4 Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2	H302+H312+H332 H319 H315
1-butoxypropan-2-ol	2-3 % hm.	603-052-00-8 5131-66-8 225-878-4	Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2	H319 H315
ethan-1,2-diol	< 0,5 % hm.	603-027-00-1 107-21-1 203-473-3	Acute Tox. 4	H302
2-(dimethylamino)ethan-1-ol	1-2 % hm.	603-047-00-0 108-01-0 203-542-8	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 Skin Corr. 1B	H226 H302+H312+H332 H314

Plné znění klasifikací a H-vět je uvedeno v kapitole 16.

Nejčastější chyby v bezpečnostních listech

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

Chybí slovo Oddíl

2.1 Klasifikace látky nebo směsi

Klasifikace podle Nařízení (ES) č.1272/2008 [EU-GHS/CLP]
Akutní toxicita, Orálně (Kategorie 3)
Akutní toxicita, Vdechnutí (Kategorie 3)
Akutní toxicita, Kožní (Kategorie 3)
Žíravost pro kůži (Kategorie 1B)
Senzibilizace kůže (Kategorie 1)
Karcinogenita (Kategorie 2)
Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice (Kategorie 1)
Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice (Kategorie 3)

Acute Tox. 3 H301
Skin Corr. 1B…

T, R23/24/25

Klasifikace podle směrnic EU 67/548/EHS nebo 1999/45/ES
Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití. Toxický: nebezpečí velmi vážných nevratných účinků při vdechování, styku s kůží a při požití. Způsobuje poleptání. Podezření na karcinogenní účinky. Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.

2.2 obsah štítku

Chybný název pododdílu

Značení podle Nařízení (ES) č.1272/2008 [CLP]

Piktogram

Signálním slovem	Nebezpečí
Rizikové věty	
H301 + H311 + H331	Toxický při požití, při styku s kůží a při vdechování
H314	Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí.
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.

3.2 Směsi

Synonyma : Formalin

vzorec : CH_2O

Složku		Klasifikace	Koncentrace
Formaldehyde			
Č. CAS Č.ES Č. indexu	50-00-0 200-001-8 605-001-00-5	Acute Tox. 3; Skin Corr. 1B; Skin Sens. 1; Carc. 2; H301 + H311 + H331, H314, H317, H351 T, Carc.Cat.3, R23/24/25 - R34 - R40 - R43	25 - 50 %
Methanol			
Č. CAS Č.ES Č. indexu Registrační číslo	67-56-1 200-659-6 603-001-00-X 01-2119433307-44-XXXX	Flam. Liq. 2; Acute Tox. 3; STOT SE 1; H225, H301 + H311 + H331, H370 F, T, R11 - R23/24/25 - R39/23/24/25	10 - 20 %

Úplné znění údajů o nebezpečnosti a R-fráz použitých v této sekcii najdete v sekci 16.

2.1. KLASIFIKACE LÁTKY NEBO SMĚSI

Klasifikace podle nařízení (ES) č. 1272/2008
Hořlavá kapalina: Kategorie 2.
Dráždivost pro kůži: Kategorie 2. Specifická toxicita pro cílové orgány (centrální nervová soustava): kategorie 3.
Aspirační toxikant: Kategorie 1.
Chronický vodní toxikant: Kategorie 2.
H225: Vysoce hořlavá kapalina a páry.
H304: Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt. H315: Dráždí kůži. H336: Může způsobit ospalost nebo závratě.
H411: Toxický pro vodní organismy s dlouhodobými účinky.

Klasifikace podle EU směrnice 67/548/EHS / 1999/45 ES
| F; R11 | Xn; R65 | Xi; R38 | R67 | N; R51/53 |
Velmi hořlavý Zdraví škodlivý Dráždivý Nebezpečný pro životní prostředí R11; Vysoce hořlavý.
R65; Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic. R38; Dráždí kůži. R67; Vdechování par může způsobit ospalost a závratě. R51/53; Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

Klasifikace tohoto produktu je zcela nebo částečně založena na výsledcích testů.

2.2. PRVKY OZNAČENÍ

Údaje na štítku podle nařízení (ES) č. 1272/2008

Piktogramy:

Signální slovo: Nebezpečí

Standardní věty o nebezpečnosti:

H225: Vysoce hořlavá kapalina a páry.
H304: Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt. H315: Dráždí kůži. H336: Může způsobit ospalost nebo závratě.
H411: Toxický pro vodní organismy s dlouhodobými účinky.

2. Identifikace nebezpečnosti:

Klasifikace látky nebo směsi
Podle nařízení (ES) č.1272/2008
Hořlavé kapaliny (Kategorie 3)
Akutní toxicita, Vdechnutí (Kategorie 3)
Akutní toxicita, Kožní (Kategorie 3)
Akutní toxicita, Orálně (Kategorie 3)
Žíravost pro kůži (Kategorie 1B)
Senzibilizace kůže (Kategorie 1)
Karcinogenita (Kategorie 2)
Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice (Kategorie 3)
Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice (Kategorie 1)
Podle evropské směrnice 67/548/EHS ve smyslu pozdějšího znění a doplňků.
Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití. Toxický: nebezpečí velmi vážných nevratných účinků při vdechování, styku s kůží a při požití. Způsobuje poleptání. Podezření na karcinogenní účinky. Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.

obsah štítku

Piktogram

Signálním slovem Nebezpečí

Oddíl 2: Identifikace nebezpečnosti

2. Možné nebezpečí:

- **Klasifikace látky nebo směsi**
- **Klasifikace v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008**

GHS02 Hořlavý

Flam. Liq. 2	*H225*	*Vysoce hořlavá kapalina a páry.*

GHS08 Zdravotní rizika

Asp. Tox. 1	*H304*	*Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt..*

GHS09 Životní prostředí

Aquatic Chronic 2	*H411*	*Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.*

GHS07

Skin Irrit. 2	*H315*	*Dráždí kůži.*
STOT SE 3	*H336*	*Může způsobit ospalost a závratě*

- **Prvky označení**
- **Označní v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008**

  Látka je klasifikována a označena podle nařízení CLP.
- **Rizikové značky**

GHS02 GHS07 GHS08 GHS09

- **signální slovo:** *Ohrožení*
- **Nebezpečné látky pro označení:**

  Benzinová frakce (ropná), hydrogenačně rafinovaná - lehká; <5% n-hexan.
- **Standartní věty o nebezpečnosti:**

  H225: *Vysoce hořlavá kapalina a páry.*
  H315: *Dráždí kůži*
  H336: *Může způsobit ospalost a závratě*
  H304: *Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.*
  H411: *Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky*
- **Bezpečnost:**

  P101 Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.
  P102 Uchovávejte mimo dosah dětí..
  P103 Před použitím si přečtěte údaje na štítku.
  P210: Chraňte před teplem/jiskrami/otevřeným plamenem/horkými povrchy – Zákaz kouření
  P241: Používejte elektrické/ventilační/osvětlovací/…/zařízení do výbušného prostředí..
  P301 + P310: PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO, nebo lékaře.
  P303 + P361 + P353: PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy): Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte. Opláchněte kůži vodou/osprchujte.
  P405 Skladujte uzamčené.
  P501 *Odstraňte obal*

3. ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.1 Látky

3.2 Směsi: Směs obsahuje následující látky bez nebezpečných příměsí.

Nebezpečné chemické látky			
CAS 54-11-5 EINECS 200-193-3	nikotin	T+ R27; T R25; N R51/53	1,2/1,8/2,4 %
CAS 1124-11-4 EINECS 214-391-2	2,3,5,6 tetramethylpyrazin	Xn R22	0,9 %
CAS 6915-15-7 EINECS 230-022-8	kyselina jablečná	Xi R36/38	1,0 %
CAS 765-70-8 EINECS 212-154-8	3-methylcyklopentan-1,2-dion	Xi R36/37/38 R43	1,3 %
CAS 1122-62-9 EINECS 214-355-6	2-acetylpyridine	Xi R36/37/38 R38	0,9 %
CAS 89-78-1 EINECS 201-939-0	menthol	Xn R22	0,5 %
CAS 22047-25-2 EINECS 244-753-5	acetylpyrazin	Xi R36/37/38	0,4 %
CAS 121-33-5 EINECS 204-465-2	vanilin	Xn R22	8,0 %
CAS 104-67-6 EINECS 203-225-4	broskvový aldehyd C14	N R51/53	0,3 %
CAS 8007-01-0 EINECS 290-260-3	rose oil	Xi R10	0,2 %
CAS 14667-55-1 EINECS 238-172-0	2,3,5-trimethylpyrazin	Xn R22 Xi R36/37/38	0,5 %
Složky nepředstavující nebezpečí			
CAS 56-81-5 EINECS 200-289-5	glycerol		72,6/72,0/71,4 %
CAS 23726-93-4 EINEC 245-844-2	beta-Damascenone		0,2 %
CAS 8024-06-4	vanilkový extrakt		12,0 %

Rozšířený bezpečnostní list expoziční scénáře

Základní pojmy

Použití

„použitím“ zpracování, formulace, spotřeba, skladování, uchovávání, úprava, plnění do zásobníků, přenos z jednoho zásobníku do jiného, míchání, výroba předmětu nebo jakékoli jiné využití;

Podle nařízení REACH je „použitím“ téměř jakákoli činnost prováděná s látkou samotnou nebo ve směsi.

Dále nařízení REACH specifikuje

článek 3 odst. 25

*„**vlastním použitím žadatele o registraci**“ průmyslové nebo profesionální použití žadatelem o registraci;*

článek 3 odst. 26

*„**určeným použitím**“ použití látky samotné nebo obsažené ve směsi nebo použití směsi, které je předpokládáno účastníkem dodavatelského řetězce, včetně jeho vlastního použití, nebo o kterém je písemně informován bezprostředním následným uživatelem;*

Následný uživatel

Následným uživatelem je:

„výrobce“ směsí

(klasické mísení, rozpouštění látek ve vodě, výroba směsi pro třetí stranu, která vlastní složení dané směsi a uvádí ji na trh - výrobce čistícího prostředku, který pod svou značkou prodává obchodní řetězec je následný uživatel)

Uživatel, který přemísťuje látky nebo směsi z jednoho zásobníku (obalu) do druhého

Koncový uživatel používající látky – nepředává žádné látky a směsi dál (uživatelé čistících prostředků, uživatelé meziproduktů)

Uživatel, který používá látku k výrobě předmětů – látka se stává součástí předmětů (např. vázání do matrice předmětů – barvení textilních vláken, lakování předmětů)

Profesionální koncový uživatel – používá látky a směsi k činnosti, která není považována za průmyslový proces. (profesionální malíři, úklidové firmy..)

Nařízení REACH dává následným uživatelům právo oznámit použití výše svému dodavateli.

Mohou tak učinit před registrací, aby bylo zajištěno, že bude zahrnovat jejich použití.

Mohou tak učinit také po registraci, pokud jejich použití nebo podmínky použití nejsou zahrnuty do scénáře expozice, které následný uživatel obdržel.

Nejedná se o povinnost a nemusíte své použití sdělovat výše v dodavatelském řetězci.

článek 37 odst. 2

Každý následný uživatel má právo oznámit písemně (v tištěné nebo elektronické podobě) své použití, alespoň jeho stručný obecný popis, výrobci, dovozci, následnému uživateli nebo distributorovi, který mu dodává látku samotnou nebo obsaženou ve směsi, aby se toto použití stalo určeným použitím. Při oznámení použití poskytne dostatečné informace, aby mohl výrobce, dovozce nebo následný uživatel, který látku dodal, pro jeho použití vypracovat scénář expozice nebo případně kategorii použití a expozice v posouzení chemické bezpečnosti výrobce, dovozce nebo následného uživatele.

Jak následný uživatel zjistí, že jeho použití bylo do registrační dokumentace zahrnuto jako určené i v případě, že sám neposlal své použití proti směru dodavatelského řetězce:

- Některá „běžná“ použití mohli registrantům zaslat odvětvová sdružení
- Někteří registranti zveřejňují na svých stránkách určená použití, které mají v úmyslu registrovat
- Již registrovaná určená použití jsou uvedena v registrační dokumentaci na stránkách ECHA
- V oddíle 1 stávajícího bezpečnostního listu, který získal odběratel je uvedeno určené použití

  (pozor na uvedení skutečných určených použití podle registrovaných látek a na obecná použití, která mohou být uvedena v BL směsí)

Co je použití látky nebo směsi ?

Použití k „výrobě“ směsi - barviva - látky a směsi se používají v procesu míšení

To má řadu činností:

Manipulace se surovinami

Plnění zásobníků

Proces míchání¨

Plnění barviva do zásobníků nebo obalů

(Čištění zásobníků)

Použití ke Galvanickému pokovování - Elektrolyty (látky nebo směsi) se používají k potahování kovů.

To má řadu činností: příprava galvanických lázní (plnění a úprava)
ponořování součástí do lázní a sušení součástí
činnosti spojené s čištěním a údržbou.

Použití k výrobě plastových fólií

To má řadu činností: mísení surovin pro polymerní sloučeniny
plnění do vtlačovacího lisu
zahřívání a vyfukování materiálu
chlazení
balení

Všechna použití se popisují pomocí deskriptorů použití.

Co je deskriptor použití.

Systém, který usnadňuje popis použití – zajišťuje, aby všichni dané aspekty použití popisovali jednotně

Hlavní prvky sdělování informací o použitích:

Obecně:
Krátký slovní/technický popis použití
Deskriptory použití

Příloha R.12–1: Seznam deskriptorů pro oblasti použití (SU)

	Klíčový deskriptor: hlavní skupiny uživatelů	
SU 3	Průmyslová použití: použití látek v nesmíšené formě nebo v přípravcích, v průmyslových zařízeních	
SU 21	Spotřebitelská použití: soukromé domácnosti (= široká veřejnost = spotřebitelé)	
SU 22	Profesionální použití: veřejná sféra (administrativa, školství, zábavní průmysl, služby, řemeslníci)	
		NACE[21]
SU1		
SU2a		
SU2b		
SU4		11
SU5	Výroba textilní, kůží, kožešin	C 13-15
SU6a	Výroba dřeva a dřevěných výrobků	C 16
SU6b	Výroba celulózy, papíru a papírových výrobků	C 17
SU7	Tisk a reprodukce nahraných médií	C 18
SU8	Výroba těžkých, velkoobjemových chemických látek (včetně ropných výrobků)	C 19.2+20.1
SU9	Výroba lehkých chemických látek	C 20.2-20.6
SU 10	Formulace [směšování] přípravků a/nebo jejich nové balení (kromě slitin)	C 20.3-20.5
SU11	Výroba pryžových výrobků	C 22.1
SU12	Výroba výrobků z umělých hmot, včetně slučování a konverze	C 22.2

<u>Kategorie oblasti použití (SU)</u>
hlavní oblast použití (průmyslová použití, profesionální použití nebo spotřebitelská), oblasti, ve kterých může dojít ke konečnému použití látky

Příloha R.12–3: Seznam deskriptorů pro kategorie procesů (PROC)

Kategorie procesů [PROC]		
	Kategorie procesů	**Příklady a vysvětlení**
PROC1	Použití v rámci uzavřeného výrobního procesu, expozice nepravděpodobná.	Použití látek v uzavřeném systému s vysokou integritou a nízkým potenciálem expozice, např. jakékoli odběry vzorků v rámci systémů uzavřených okruhů.
PROC2		zvláštním ní k běru vzorků a vypínání zařízení.
PROC3	Použití v rámci uzavřeného dávkového výrobního procesu (syntéza nebo formulace).	Dávková výroba určité chemické látky nebo její formulace, při níž dochází k manipulaci převážně bez přímého kontaktu, např. pomocí krytých přesunů, může však docházet k příležitostnému styku s chemickými látkami, např. při odebírání vzorků.
PROC4	Použití v rámci dávkového a jiného procesu (syntéza) s větší možností expozice.	Použití v dávkové výrobě určité chemické látky s významnou možností expozice, k níž může dojít např. během dávkování, odběru vzorků nebo vypouštění materiálu, přičemž zařízení je navrženo tak, že expozice je pravděpodobná.
PROC5	Míchání nebo směšování v dávkových výrobních procesech při formulaci přípravků* a předmětů (více stadií a/nebo významný kontakt).	Výroba nebo formulace chemických výrobků či předmětů, která využívá technologie související s mícháním a směšováním pevných nebo kapalných materiálů, proces probíhá v několika stadiích a v kterémkoli z nich existuje možnost významnějšího kontaktu.

<u>Kategorie procesů (PROC)</u>
techniky aplikace nebo typy procesů definované z pracovního hlediska

<u>Kategorie uvolňování do životního prostředí (ERC)</u>
obecné podmínky použití definované z hlediska životního prostředí

<u>Kategorie chemických výrobků (PC)</u>
typ chemického výrobku, v němž je látka dodána ke konečnému použití (PC)

<u>Kategorie předmětů (AC)</u>
typy předmětů, v nichž látka skončí (AC).

Co je rozšířený bezpečnostní list

Bezpečnostní list na registrovanou látku s přílohou ve formě expozičního scénáře.

Co je expoziční scénář

Obecně – dokument, který je připojen k bezpečnostnímu listu pro účely sdělování informací dále v dodavatelském řetězci.

Kdy je expoziční scénář součástí bezpečnostního listu

Obecně:

Měl by být přílohou vždy:

- **když je látka registrována (kromě výjimek).**
- **má uvedeno registrační číslo v oddíle 1**

Výjimky kdy u látky nebude připojen expoziční scénář:

1. **Pokud je látka registrována v množství < 10 tun/rok**
2. **Látka je registrována jako meziprodukt (přísně kontrolované podmínky)**
3. **Látka není klasifikována jako nebezpečná (není PBT a vPvB)**
4. **Látka je vyjmuta z povinnosti registrace**

Látka bude registrována až v roce 2018 – látky vyráběné a dovážené v tonáži 1 – 100 tun/rok nemusí být doposud registrovány = nemusí mít scénář. (platí podmínka 1)

Kdy je ES součástí bezpečnostního listu

— látka již byla registrována v tonáži nad 10 tun/rok a současně se jedná o látku klasifikovanou jako nebezpečnou nebo splňující kritéria PBT nebo vPvB – forma přílohy

— přímo v bezpečnostním listu látky pokud je posouzení expozice součástí upuštění od některých zkoušek v rámci registrace podle přílohy XI odst. 3

Kde v BL na látku jsou informace podle kterých poznáme, že byla hodnocena rizika

V pododdíle 15.2 je uvedeno zda bylo provedeno posouzení chemické bezpečnosti

V pododdíle 1.2 je uvedeno určené použití (může být formou výčtu scénářů i s deskriptory použití)

V pododdíle 1.2 také může být odkaz na oddíl 16, kde je uveden přehled přiložených scénářů expozice

Předávání listů na čistou chemickou látku v rámci dodavatelského řetězce:
Výrobce nepředává ES na výrobu látky
Odběratel by měl dostat jen ty ES, které se ho opravdu týkají.

Informace obsažené v rozšířeném BL

Informace vycházejí z CSR. Odběratel se musí spolehnout na ES a informace v BL, CSR je součástí registrační dokumentace.

— funkce látky (jaké použití scénář hodnotí)
— limitní hodnoty úrovně expozice (DNEL, PNEC)
— fyzikálně-chemická data nezbytná pro posouzení expozice
— scénáře expozice
popsány bezpečné podmínky použití
opatření k řízení rizika pro dané použití

Obecné podmínky jak nakládat s rozšířeným bezpečnostním listem

Získání bezpečnostního listu

Základní kontrola bezpečnostního listu

Kontrola shody s provozními podmínkami

Dokumentace kontroly s provozními podmínkami

Archivace a systém aktualizací bezpečnostního listu

Příklady provozních podmínek

	Příklad 1	Příklad 2
Určené použití	Průmyslové použití k čištění pevných povrchů Přípravek k mytí a čištění	Průmyslové použití k čištění pevných povrchů Přípravek k mytí a čištění
Typ činnosti / použití	• Ředění koncentrovaného roztoku • Aplikace postřikem na čištěné plochy • Setření z povrchu hadříkem	• Ředění koncentrovaného roztoku • Aplikace postřikem na čištěné plochy. • Setření z povrchu hadříkem
Provozní podmínky		
Koncentrace	> 25 %	> 25 %
Doba trvání	1 hodina/den	8 hodin/den
Frekvence	5 pracovních dní v týdnu	5 pracovních dní v týdnu
Opatření k řízení rizik		
Podmínky větrání	Aplikace se provádí ve vnitřních prostorách Běžná výměna vzduchu 0,5/h	Aplikace se provádí venku
Uzavřenost cyklu	Otevřený proces	Otevřený proces

Opatření k řízení rizik:

opatření, které je zavedeno během výroby nebo použití látky (jako takové nebo ve směsi) a které omezuje nebo zabraňuje expozici člověka či životního prostředí.

Opatření k řízení rizik uplatňovaná při průmyslových použitích zahrnují například

- kontrolu procesu,
- odsávací větrání,
- spalovny odpadních plynů,
- úpravu odpadů (odpadní vody) přímo na místě nebo čistírny komunálních odpadních vod.

Použití osobních ochranných prostředků, např. rukavic nebo masek, rovněž patří mezi opatření k řízení rizik.

Ukázka ověření opatření k řízení rizika – výsledek shoda

Informace ve scénáři expozice	Výsledek ověření
• Polomaska (předpokládá se ochranný faktor 10) • Měly by se nosit rukavice (nitrilové) • Za udaných provozních podmínek použití nejsou zapotřebí žádná opatření ve vztahu k životnímu prostředí	• Jsou nošeny vhodné polomasky • Jsou používány vhodné rukavice • Nejsou uplatňována žádná opatření ve vztahu k životnímu prostředí
Zbytky barev a prázdné plechovky se musí likvidovat jako nebezpečný odpad	Odpady jsou likvidovány jako nebezpečný odpad

Kdy musí být v ES uplatněny PP a OŘR

Do 12 měsíců po obdržení BL s registračním číslem

Expoziční scénáře směs

Musí být expoziční scénář přílohou bezpečnostního lisu na směs ?

Ne

článek 37 odst. 5

Každý následný uživatel určí, uplatňuje a případně doporučuje vhodná opatření k náležitému omezení rizik identifikovaných
a) v bezpečnostních listech, které mu byly poskytnuty;
b) ve svém vlastním posouzení chemické bezpečnosti;
c) v jakýchkoli informacích o opatřeních k řízení rizik, které mu byly poskytnuty v souladu s článkem 32.

Scénář expozice je nástrojem k oznamování provozních podmínek a opatření k řízení rizik, které jsou vyhovující k zajištění kontroly rizik uživateli v celém dodavatelském řetězci.

Lze vytvořit ES pro směs

ANO

1. Připojení vhodného scénáře složky k celé směsi
2. Vytvoření konsolidovaného scénáře pro směs
3. Informace o PP a OŘR zapracovat přímo do BL
4. Vhodná data z ES složek mezi sebou posoudit a výsledek OŘR začlenit do BL
5. Vytvoření ES pro směs, zpráva CSR následného uživatele

NE

1. Nedostatek informací o složkách nebo nekvalitní data (následný uživatel nemá CSR k látce)
2. Nedostatečná komunikace v dodavatelském řetězci
3. ECHA doposud nevydala návod na tvorku ES na směs
4. Žádný z navržených postupů není plně funkční, ani k nim není návod

Jaké podklady potřebujeme k hodnocení rizika směsi

1. **Bezpečnostní list směsi**
2. **Expoziční scénáře jednotlivých složek směsi**
3. **Další informace o složkách nebo směsi jako celku z jiných zdrojů**
4. **Předpokládané použití směsi odběratelem**

Jaké údaje a hodnoty lze získat z jednotlivých scénářů a BL složek

1. Určená použití pro než jsou scénáře sestaveny
2. Limitní hodnoty úrovně expozice (DNEL a PNEC)
3. Bezpečné podmínky použití a opatření k řízení rizika

Z BL složek

1. Hodnocení nebezpečnosti složek (klasifikace)
2. Opatření k ochraně zdraví a životního prostředí
3. Bezpečné podmínky použití a opatření k řízení rizika
4. Bezpečné nakládání

Ukázka začleňování informací do bezpečnostního listu

příklad 1		
Látka A	Látka B	Směs AB
vyžaduje místní odsávací odvětrávání (90% účinnost) pro danou provozní podmínku (délka trvání > 4 hodiny)	vyžaduje posílené celkové odvětrávání (70% účinnost) pro stejnou provozní podmínku délka trvání > 4 hodiny)	je identifikována 90% účinnost místního odsávacího odvětrávání, jež odpovídá nižší úrovni expozice
OŘR směsi: zvolíme provozní podmínky látky A, bude pokrývat i provozní podmínky látky B		

<table>
<tr><td colspan="3">příklad 2</td></tr>
<tr><td>Látka A</td><td>Látka B</td><td>Směs AB</td></tr>
<tr><td>vyžaduje místní odsávací odvětrávání (90% účinnost)
SE: Pro dlouhodobou expozici je specifikováno buď použití v uzavřených systémech, nebo použití místního odsávacího odvětrávání.
Pro krátkodobé expozice je specifikováno použití vybavení pro ochranu dýchacích cest.</td><td>vyžaduje rukavice (80% účinnost)

SE: pro krátkodobou i dlouhodobou expozici je doručováno použití ochranných rukavic s 80% účinností</td><td>zvoleno
místní odsávací odvětrávání s 90% účinností a rukavice s 80% účinností</td></tr>
<tr><td colspan="3">OŘR pro jednotlivé látky se liší,
u látky A je důraz na ochranu před inhalační expozicí
u látky b je důraz na ochranu před dermální expozicí
Lze zvolit metodu „nejhoršího možného případu“ takové OŘR, aby pokrývalo v maximální míře obě rizika
tato metoda nemusí být vhodná pro všechny situace, doporučovaná OŘR by však neměla být příliš opatrná nebo nepraktická</td></tr>
</table>

Opatření k řízení rizika jsou vybraná z ES látek a pro směs by měla být v souladu s její klasifikací a pokyny pro bezpečné zacházení

Složka A je klasifikována jako senzibilizující vdechováním a složka B jako dráždící kůži.

Obě složky jsou v takových koncentracích, že celková klasifikace směsi je:

Resp Skin 1 H334 (P261 zamezte vdechování mlhy, par a aerosolů)

Skin Irrit 2 H315

Jako OŘR jsme vybrali místní odvětrávání s účinností 90% a rukavice s účinností 80%. Neexistuje rozpor mezi doporučenými opatřeními ze scénáře expozice a klasifikací.

V BL směsi v oddíle 8 bude doporučeno:

Ochrana dýchacích orgánů

při dlouhodobé expozici místní odvětrávání s účinností 90%, při krátkodobé expozici použít vybavení na ochranu dýchacích cest (nutno doporučit respirátor, popřípadě masku a typ filtru)

Ochrana rukou

rukavice s účinností 80% (doporučit materiál a upozornit na stanovení doby průniku rukavicemi)

Listy s bezpečnostními údaji:
základní nástroj pro řízení rizik

Dříve

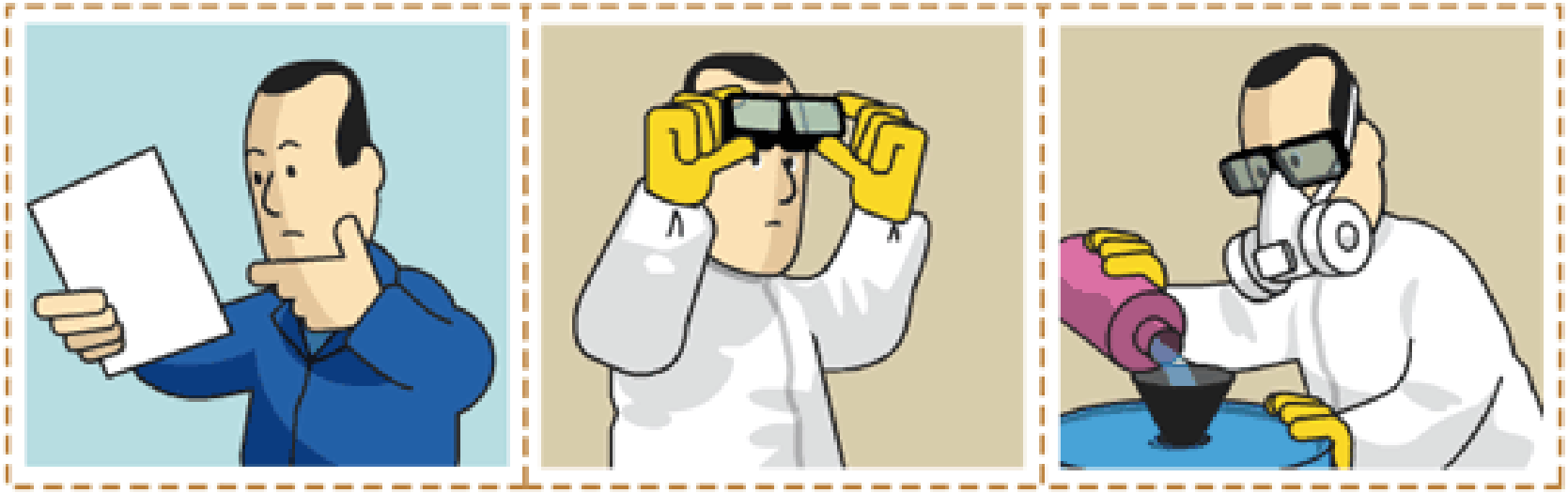

Čtu ho | Vybavím se | Manipuluji s chemikáliemi

Dnes

Pečlivě prostuduji obdrženou „diplomovou“ práci

Vyhodnotím PP

Provedu OŘR

Možná se dostanu i k práci

Dotazy ?

Děkuji Vám za pozornost